

КРАТКО́ Бернард Михайлович (справж. — Арон-бер Шимон; 17(29). 01. 1884, Варшава — 01. 08. 1960, Київ) — скульптор і педагог. Чоловік [Ж. Діндо](#). Навч. у Варшав. школі крас. мистецтв (1901–06; викл. К. Дуніковський). 1916 переїхав до Петрограда (нині С.-Петербург), де працював на ф-ці худож. лиття. Від 1918 — в Україні. Викладав у Харків. (1920–25) та Київ. (1925–35) худож. інститутах. Заарешт. 7 грудня 1937, звинувач. у зв'язках із [М. Бойчуком](#), засудж. до заслання на невизнач. термін, висланий до Серед. Азії. Місц. влада м. Чарджоу (Туркменістан) категорично заборонила К. займатися мистецтвом. Працював штукатуром на буд-ві, організував для робітн. молоді студію рисунка й

живопису, налагодив виготовлення малої скульптури для місц. потреб. Улітку 1945 К. дозволено повернутися в Україну. Жив у Києві, 1948–53 — на Донбасі. Працював у навч.-вироб. майстернях при Київ. худож. інституті. Створював погруддя, портрети, композиції, пам'ятники. Разом із дружиною прикрасив портал будинку селян. санаторію в Одесі. На його могилі встановлено погруддя, виконане Ж. Діндо. Окремі роботи зберігаються в НХМ (Київ). Серед учнів — [П. Гевеке](#), [Л. Івковська](#), [О. Ковальов](#), [Г. Морозова](#), [Г. Петрашевич](#), [А. Писаренко](#), [Я. Ражба](#), [В. Федченко](#), [Б. Фрідкін](#), [А. Футерман](#).

Основні твори

фонтан «Пори року» (Варшава, 1913); погруддя — «Червоноармієць» (1919; 1924), Т. Шевченка, К. Маркса (обидва — 1920, не збережено), Г. Сковороди (1923); композиції — «Біженці» (1920-і рр., 1-а премія Товариства заохочення мистецтва), «Шахтарі» (1946); портрети — «В. Седляр» (1920-і рр.), «М. Заньковецька» (1928), «П. Волокидін», «М. Бойчук» (обидва — 1934), «П. Столярський» (1936); мемор. дошка з барельєфом страчених декабристів (1925, Київ); пам'ятники — Я. Свердлову (м. Єнакієве, нині Донец. обл., 1951), В. Леніну (шахта ім. Челюскінців у м. Сталіно, нині Донецьк, 1953), Ж. Діндо (1955).

Рекомендована література

1. Холостенко Є. Бернард Кратко. Х., 1933.

І. І. Чуліпа

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Кратко Бернард Михайлович / І. І. Чуліпа // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2339>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).